

TÜRKİYE PAMUK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLER

Pamuk 30 milyar dolara yakın ihracatı ve %25'i aşan sanai istihdam payı ile ülkemizin cari açık vermeyen, lokomotif sektörü tekstilin temel hammaddesidir. Elyafı ile insanları giyindiren, çekirdeğinden elde edilen yağı ile insanları besleyen, küspesi ile hayvancılık sektörünün yem ihtiyacını karşılayan, linteri ile savunma sanayimizin barut ihtiyacını karşılayan hem dünya hem de ülkemiz için stratejik öneme sahip bir tarım ürünüdür.

1970 ve 1980'li yıllarda ülkemizde her yıl 1 milyon tona yakın pamuk üretilmiş ve gelişmekte olan tekstil sektörümüzün ihtiyacı karşılandıktan sonra, fazlası ihraç edilmiştir. 1990'lı yılların başından itibaren tablo talihsiz bir şekilde tersine dönmüştür. Tekstil ve Hazır Giyim Sanayilerimiz hızlı gelişmesini sürdürmüş ve bununla birlikte pamuk ihtiyacımız artmış, buna karşılık pamuk üretimimiz gelişme bir yana, 500 bin tonlara gerilemiştir. Bu durum tekstil sektörümüzü yıllık maliyeti 2 milyar dolara yaklaşan bir ithalata mecbur bırakmış, ayrıca temel hammaddesinde dışa bağımlı hale getirmiştir.

Her geçen gün artan nüfus ve gelişen refah pamuğun hem dünya hem de ülkemiz için önemini artırmakta ve ihtiyacımız olan pamuğu kendimizin ürettiyor olması daha değerli hale gelmektedir.

Son yıllarda dekar başı üretimde elde edilen verimlerin ortalamasına göre dünyada ilk üçün içerisindeyiz. Ortalama tarla veriminde sadece Avustralya ve İsrail bizim önümüzde diğer bütün ülkeler; Çin, Amerika, Hindistan, Pakistan, vd hepsi bizim gerimizde.

Ne yazık ki bu imkânlarla rağmen son 3 yılın ortalamasına göre dünyada en çok pamuk ithalatı yapan ülkeler içerisinde Çin, Bengladeş ve Vietnam'dan sonra dördüncü sıradayız. Oysa ki, bizim ülkemiz tekstil sanayinin ihtiyacı olan 1.500 ton pamuğun çok daha fazlasını üretebilecek toprak ve iklim şartlarına sahiptir.

Bu pamuğu üretme imkânımız var olmasına rağmen, ihtiyacımız olan pamuğun ithalatı için her yıl ortalama 1,5-2 milyar dolar döviz ödemekteyiz. Ülkemizin bu ithalattan dolayı cari açık üzerine 1,5-2 milyar dolar daha yük binmektedir. Bu olumsuzluk ülkemizin başlıca cari açık vermeyen istihdamda ve ihracatta ön sırada olan tekstil sanayinin geleceğini tehdit etmektedir. Üzülerek ifade etmek istiyorum ki, pamuğun en kalitelisini bizim çiftimizin yetiştirmesine rağmen böyle bir tabloyla karşı karşıyayız.

Hasat makinelerimizin yetersizliğinden ve son yıllarda gerileyen pamuk üretiminin rehaveti olarak gördüğüm çırçırılama sistemindeki eksiklerden ötürü, pamuğumuzun kalitesi tarladan ipliğe taşınmakta ve diğer üretici ülkelerin karşısında fiyatta rekabet şansı azalmaktadır.

Çırçırılama esnasında pamuğa hoyratça verilen nem dünya standartlarının çok üstündedir. Elyafın mukavemetini düşürmektedir; renk kaybına sebep olmakta, fermante ve kartonaj olmaktadır. Bu birinci sınıf pamuğu 3., 4. Sınıf pamuk haline getirmektedir.

Kütlü pamuğu bilinçsiz depolamanın getirdiği fermantasyonun olumsuzlukları hasatta ve çırçırلامadaki dikkatsizlikten dolayı; kontaminasyon oluşmaktadır,

Lif değerleri fevkalade kaliteli olan ölkemiz pamuğunu kalitesiz hale düşürmektedir. Bundan dolayı dünya fiyatlarının gerisinde pazarlama zarureti doğmaktadır.

Cözüm önerilerine bakacak olursak;

1. Prim sistemindeki aksaklıklar göz önüne alındığında uzun vadede prim sisteminden vazgeçilerek TMO ofislerinde mısır ve hububatta olduğu gibi balyalı pamuğun destekleme alımı devlet tarafından yapılmalıdır.
2. Lisanslı depoculuk geliştirilerek tek balya tasnif sistemine geçilmelidir.
3. Çağın gerisinde kalmış çırçır işletmelerinin, revize edilerek makineli hasat a uygun hale getirilmelidir.
4. Hasat ve çırçırılama esnasında yabancı elyaf karışımının mutlaka önüne geçilmelidir.
5. Pamuk çırçırılama esnasında pamuğa hoyratça verilen su dünya standartlarına çekilmelidir.

Sonuç olarak yukarda belirtilen şartlar yerine getirildiğinde

Lifinden insanları giyindiren, çekirdeğinden elde edilen yağı ile insanların yağ ihtiyacını karşılayan, tortusu olan küspe ile ölkemizde gelişmesini ümit ettiğimiz hayvancılığa yem olarak katkıda bulunan, elyaf ile çekirdeğin arasından elde edilen linter ile savunma sanayimizde ihtiyacımız olan barutun hammaddesi olduğunu düşündüğümüz de;

Stratejik bu ürünün önemi göz önüne alındığında, ölkemizde pamuk üretimi iki milyon beş yüz bin ton ile üç milyon tonlara kadar çıkacaktır. 2023 hedefine doğru ilerlerken ölkemiz tekstil sektörünün ihracatı kat kat arttıracaktır. İstihdam sorununun çözümüne büyük katkıda bulunacaktır.

Ahmet Duran BALSUYU

KAHRAMANMARAş TİCARET BORSASI

YÖNETİM KURULU BAşKANI
